

Sigortacılık Sektöründe Yeni Görev: BT Yönetişimi

SPK Taslağı ve Örtülü Kazanç Aktarımı Yasağı

FATCA - Uyum Süreci Giderek Yaklaşıyor

**Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanun Tasarısı
Ana Hatları ile Neler Getirecek?**

UFRS 4 - Sigorta Sözleşmelerine Genel Bir Bakış

Üst Yönetime Sağlanan Faydalar BDDK'nın Merceđinde

Sinem Cantürk

Abdulkadir Kahraman

Begüm Kitiş - Göktürk Tamay

Hakan Güzeloğlu

Zeliha Güler - Cihan Doğrayan

Sunay Sökmen

Finansal Hizmetler Bölümü

Sinem Cantürk

Sigortacılık Sektöründe Yeni Görev: BT Yönetişimi

Sigortacılık sektörü önemli bir değişim sürecinden geçiyor. Sektörde son yıllarda öne çıkan değişikliklerin, teknolojik gelişmeler ve kurumsal yönetim ilkeleri konusunda düzenlemeler olduğu görülmektedir.

Sigortacılık sektörünün geçmişine ve son yıllardaki gelişimine bakıldığında, şimdiye kadar gösterdiği gelişim ivmelenmesi ile artık yasal düzenlemelere uyum çalışmalarının "proje bazlı" birer yükümlülükten ziyade, "sürekli gelişim süreci" olarak sigortacılığın genel ruhunu ortaya koyan süreçler olarak belirlenmesi kaçınılmaz olacaktır.

Yayımlanan yönetmelikler ve düzenlemeler ile sektör güçlenmekle birlikte, teknolojik gelişmeler doğrultusunda iş yapış biçimleri ve süreçlerin bilgi sistemlerine bağımlı hale gelmesi nedeniyle bu alanda da düzenleme ihtiyacı ortaya çıkmıştır.

Bugüne kadar kurumsal yönetim kapsamında çok sayıda düzenleme olmakla birlikte, Yeni Ticaret Kanunu, Solvency II çalışmaları, kurumsal yönetim ve iç sistemlerle ilgili gelişmeler ve teknik karşılık hesaplamalarında yapılan değişiklikler, 2011 yılındaki başlıca gelişmeler olarak vurgulanabilir.

Sigorta mevzuatı hakkındaki uygulamada olan en son yasal düzenleme 03.06.2007 tarih ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu ile yapılmıştır. Söz konusu yasa ile Türk Sigorta Sektörü'nün Avrupa Birliği'ne mevzuat açısından uyumu ve geliştirilmesi için yasal yapı tamamlanmıştır. Hazine Müsteşarlığı'nın, "sigorta sektöründe düzenleme ve denetimin uluslararası en iyi uygulamalar seviyesine yükseltilmesi" hedefi kapsamında, 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'nu destekleyecek yasal düzenlemeler çıkarılmakta, sigorta şirketlerinin söz konusu yayınlara olan uyumu, Hazine Müsteşarlığı adına ehliyeteye haiz bağımsız denetim kuruluşları tarafından değerlendirilmektedir.

Hazine Müsteşarlığı yasal düzenlemelerine ek olarak, bankaların finansal iştirakleri konumunda olan sigorta şirketlerinin, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) tarafından 13.11.2007 tarihli "Bankaların konsolidasyona tabi ortaklıklarında gerçekleştirilecek bilgi sistemleri denetimi ve rapor formatı" hakkındaki genelge ile belirlenen

düzenlemelere uyması beklenmekte; halka açık sigorta şirketlerinin de Sermaye Piyasası Kurulu tarafından düzenlenen yasal düzenlemelere tabi olduğu bilinmektedir. Yukarıda belirtilen düzenlemeler sigortacılık sektöründeki yönetim düzeyini artırmakla birlikte, sigorta şirketleri üzerinde kayda değer bir iş yükü ve maliyet oluşturmaktadır.

Sigortacılık sektörünün teknolojik gelişmelere ve yeniliklere duyarlı olmasının, bu yasal düzenlemelere şirketlerin uyumu konusunda yardımcı olduğu ve adaptasyon sürecini kısalttığı görülmektedir.

Yasal düzenlemelerden gelen yükümlülüklerin en az sigorta şirketlerinde olduğu kadar, sigortacılık yazılımları üreten bilişim sektöründe de farkındalığı artırmış olduğu görülmektedir.

Bu nedenle, sigorta şirketlerinin tedarik edecekleri uygulamaların operasyonel özellikleri kadar yasal düzenlemelere uyum konusunu da, uygulamanın tedarik edilmesi aşamasında önemli tercih sebebi haline getirdiğini görmekteyiz. Sürekli gelişen sigortacılık sektörü ve bu nedenle değişen düzenlemelere uyum konusunda düzenleyici otoritelerin bağımsız denetimlerle gerçekleştirilen analizlere ve raporlamalara önem vermekte olduğu gözlemlenmektedir.

Sigortacılık sektörü için bilgi sistemlerinin tesisi ve yönetimi kapsamında ilk

düzenlemeler, Hazine Müsteşarlığı tarafından 21.06.2008 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan "Sigorta ve Reasürans ile Emeklilik Şirketlerinin İç Sistemlerine İlişkin Yönetmelik" kapsamında belirlenmiştir. Ayrıca, bankacılık sektörü için oluşturulmuş bilgi sistemlerine ilişkin düzenlemelerin, bankaların konsolidasyonuna tabi olan sigorta şirketlerine de uygulanması, bu şirketlerin BT yönetimi kapsamında olgunluk düzeylerini artırmakla birlikte, üst düzey rekabetin olduğu sektörde, daha fazla efor harcamalarına sebebiyet verdiği de görülmektedir.

Ancak sigorta şirketlerindeki verilerin bütünlüğünün, gizliliğinin ve güvenliğinin sağlanması gerekliliği, tüm sektör tarafından inkâr edilemez bir gerçektir. Bu nedenle, sigortacılık sektörünün geneli için bilgi sistemlerinin yönetimine ilişkin düzenlemeler kapsamında ilgili çalışmalar, Hazine Müsteşarlığı tarafından başlatılmış ve bu sene bilgi sistemlerinin yönetimi kapsamında ilgili düzenlemelerin yayımlanması beklenmektedir. Böylece, sigortacılık sektöründeki şirketlerin bilgi sistemlerinin yönetimi ve uluslararası standartlara uyum konusunda gereksinimleri tanımlanmış ve rekabetçi sigorta sektöründeki şirketlere eşit yükümlülükler getirilmiş olacaktır.

Daha fazla bilgi için:

Sinem Cantürk
Bilgi Sistemleri Risk Yönetimi
Bölüm Başkanı, Direktör
T: +90 216 681 90 37
M:+90 533 294 36 08
E: scanturk@kpmg.com

Abdulkadir Kahraman

SPK Taslağı ve Örtülü Kazanç Aktarımı Yasağı

Taslak örtülü kazanç aktarımında neyi düzenliyor?

Ülkemizin son yıllarda ulaştığı ekonomik seviye ve buna bağlı olarak geçirdiği dönüşüm sürecine bakıldığında Türk Ticaret Kanunu ve Borçlar Kanunu gibi ekonomik işleyişte önemli yasal düzenlemelerin gerçekleştirildiğini görmekteyiz. Bu düzenlemelerin devamı niteliğindeki "Yeni Sermaye Piyasası Kanunu" nun mevzuatımıza kazandırılması amacıyla "Sermaye Piyasası Kanunu Taslağı" hazırlanmış olup taslakta yer alan önemli düzenlemelerden biri de "Örtülü kazanç aktarımı yasağı" ile ilgilidir.

Bilindiği üzere benzer düzenleme vergi alanında 2006 yılında kurumlar vergisi reformu ile hayata geçirilen "transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımı" konusudur. 21 Haziran 2006

tarihli Resmi Gazete ile yayımlanan "Kurumlar Vergisi Kanunu" ile "transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımı" konusunda Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) düzenlemeleri esas alınmıştır.

Taslakta halka açık veya SPK'ya tabi şirketler ile ilgili "Örtülü kazanç aktarımı" 3 farklı maddede düzenlenmiş olup, ilki "Örtülü kazanç aktarımı yasağı" konusunu tanımlayan Taslağın 21. maddesidir.

Söz konusu yasağın kimleri (diğer bir deyişle hangi ilişkili kişileri) kapsadığı, hangi durumların kazanç aktarımı

sayılacağı, konsolide kârı azaltıcı ve artırıcı işlemlerin ele alındığı, ilişkili kişilerle yapılan işlemlerde belgelendirme ve bunun süresi, örtülü kazanç aktarımı halinde bunun kanunî faizi ile birlikte mal varlığı veya kârı azaltılan ortaklığa veya kolektif yatırım kuruluşuna iadesi açıkça düzenlenmiştir. İade işleminde süre belirleme konusunda Kurul'a yetki verilmiştir. Ancak bu sürenin Kanun'da düzenlenmesinin yerinde olacağı kanaatindeyiz.

Taslağın 93. Maddesi ile ise "Örtülü kazanç aktarımı" durumunda bu nitelikteki işlemlerde buldukları tespit edilen halka açık anonim ortaklıklar, kolektif yatırım kuruluşları ve bunların bağlı ortaklıkları ile iştiraklerinden denetleme sonuçlarının Kurul tarafından belirlenecek usul ve esaslar dâhilinde ortaklara duyurulmasını istemeye, Kurulca belirlenen tutarın tayin

edilen süre içinde iadesi için dava açmaya yetkili olduğu düzenlenmiştir.

Son olarak ise Taslağın 110. Maddesi ile "Örtülü kazanç aktarımı" halinde kârı veya malvarlığı azaltılan veya artması engellenen tüzel kişilerin ve yatırım fonlarının yetkilileri ve bunların fiillerine iştirak edenler üç yıldan altı yıla kadar hapis cezası ve beş bin günden on bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılırlar.

Dolayısıyla, söz konusu hükümlere uymayan kişiler hakkında hem hapis hem para cezası uygulanacaktır.

Emsallere uygunluk için yöntem öneriliyor mu?

Taslak ile emsallere uygun fiyat ya da bedelin tespitinde uygulanabilecek yöntem konusu belirsizdir. Oysa vergi uygulamalarında emsallere uygun fiyat tespitine ilişkin yöntemler açıklanmıştır.

Bunların dayanağını OECD'nin "Uluslararası Şirketler ve Vergi İdareleri İçin Transfer Fiyatlandırması Rehberi"nde belirtilen yöntemler oluşturmaktadır. OECD'nin rehberinde "geleneksel işlem yöntemleri" öncelikli olarak önerilen temel yöntemlerdir. Emsallere uygun fiyat ya da bedele ulaşmak için belirlenen yöntemler, karşılaştırılabilir fiyat yöntemi, maliyet artı yöntemi ve yeniden satış fiyatı yöntemidir.

Ancak OECD'nin Uluslararası Şirketler ve Vergi İdareleri İçin Transfer Fiyatlandırması Rehberi'nde "geleneksel işlem yöntemlerine" başvurma olanağının olmadığı hallerde "diğer yöntemler" başlığı altında önerilen "kâr bölüşüm yöntemi" ve "işleme dayalı net kâr marjî yöntemi" kullanılabilir.

En güvenilir karşılaştırma yöntemi nedir? SPK'nın yaklaşımı ne olacak?

Vergi uygulamalarında en uygun emsal fiyat ya da bedel tespitinde en güvenilir karşılaştırma unsuru olması açısından öncelikle kurumun ilişkisiz kişilerle yaptığı işlemlerde kullandığı fiyat ya da bedel (iç emsal) karşılaştırmaya esas ölçü olmalıdır.

Ancak bu şekilde kullanılan fiyat ya da bedellerin bulunmaması ya da güvenilir

olmaması halinde doğrudan benzeri nitelikteki mükellef ya da kurumların işlemleri (dış emsal) karşılaştırmada esas alınmalıdır.

Taslak ile bu konuda bir belirleme yapılmadığından en uygun fiyatın belirlenmesi konusunda vergide uygulanan yaklaşımın kullanılması olasıdır. Ancak bu Taslağın yasalaşması sonrasındaki uygulama hakkında SPK'nın açıklamaları takip edilmelidir.

Daha fazla bilgi için:

Abdulkadir Kahraman
Vergi Hizmetleri Bölüm Başkanı,
Şirket Ortağı, YMM
T: +90 216 681 90 04
M: +90 533 294 97 24
E: akahraman@kpmg.com

Begüm Kitiş

Göktürk Tamay

FATCA:

Uyum Süreci Giderek Yaklaşıyor

“Dünya genelinde pek çok finansal kuruluşun uyum çalışmaları ya da etki analizleri kapsamında gündemlerinde bulunan FATCA (Foreign Account Tax Compliance Act), Türkiye’de de yakından takip ediliyor.”

FATCA, yurtdışında yatırım hesapları bulunan Amerikalıları ve bazı Amerika mukimi olmayan kuruluşların Amerika vatandaşı olan sahipleri ve ortakları hakkında Amerikan Gelir İdaresi’ne (IRS) bilgi sağlamak amacıyla uluslararası boyutlarda ilave raporlama yapma yükümlülükleri getirmektedir.

Bu düzenleme Amerika Birleşik Devletleri vatandaşlarının yurtdışındaki banka hesapları ve yurtdışı yatırımları dolayısıyla elde ettiği gelirleri saklaması ve vergi kaçırmasını frenlemek amacıyla yapılmıştır.

Hazine’nin tahminlerine göre, ABD vatandaşlarının yatırımlarını yurtdışına kaydırarak ABD’de gelirlerini beyan etmemesi suretiyle oluşan vergi kaybı 100 milyar Amerikan dolarını bulmaktadır.

Bu kapsamda raporlama yapması amaçlanan yabancı finansal kuruluşlar genel olarak banka, aracı kurum, saklamacı kurum, yatırım fonları, hedge fonları, özel hisse fonları, danışmanlar ve aile ofislerini de içeren her türlü finansal aracılık yapan kuruluşları ifade etmektedir. Finansal hesaplar ise finansal kuruluş tarafından sağlanan her türlü mevduat, emanet ve saklama hesapları ile finansal kuruluşta her türlü hisse ve borç faizlerini kapsamaktadır.

18 Mart 2010’da imzalanan mevzuat ile yabancı finansal kuruluşların, ABD kaynaklı hesapları Amerika İdaresi’ne açıklaması amaçlanıyor, aksi halde bu kişi/kurumlara yapılan ödemelerde stopaj (vergi kesintisi) yapılması gerekmektedir.

FATCA kapsamında yabancı finansal kuruluşların bilgi verme yükümlülüğü 2014 yılında başlıyor. (2013 yılındaki hesaplar için).

Yabancı finansal kuruluşun IRS ile anlaşma yapması ve hangi bireysel hesapların ABD vatandaşlarına ait olup olmadığına dair bilgi vermesi durumunda, stopaj uygulanmayacaktır.

FATCA'nın Yürürlük Tarihi:

FATCA 31.12.2012'den sonraki ödemelere uygulanacaktır. Ancak FATCA kuralları 19 Mart 2012'den önce ihraç edilen menkul kıymetlerden elde edilen faiz ve benzer değer artış gelirlerine uygulanmayacaktır.

Hangi ödemeler üzerinden stopaj yapılacaktır?

Yabancı finansal kuruluşun IRS ile anlaşma yapmaması ve hangi bireysel hesapların ABD vatandaşlarına ait olup olmadığına dair bilgi vermemesi durumunda, 2014 başından itibaren 01.01.2013 - 31.12.2013 döneminde elde edilen ABD kaynaklı faiz, temettü ve benzer gelirler üzerinden %30 stopaj uygulanacaktır. Ücret ve kira ödemeleri de stopaj kapsamına girmektedir. Öte yandan, ABD kaynaklı ticari kazançlar kapsama girmemektedir.

2015 yılından itibaren, herhangi bir menkul kıymetin satış veya elden çıkarılmasından doğan ödemeler üzerinden de %30 oranında stopaj yapılmaya başlanacaktır. En erken 2017'den başlayarak, ABD kaynaklı olmayan gelirlerden de stopaj yine %30 oranında uygulanmaya başlanacaktır (ABD kaynaklı aktiflerin toplam aktiflere oranına göre).

Yabancı aracı kuruluşlara yapılan ödemelerden de, bu kuruluşlar ABD kökenli hesap sahiplerinin bilgisini vermezse veya hiç ABD'li hesap sahibi olmadığına dair güvence vermezse, %30 stopaj uygulanacaktır.

Vergi kesintisi kim tarafından nereye ödenecek?

Stopajı uygulayacak olan, ABD'de mukim aracı kurum ve/veya IRS'le anlaşma yapan yabancı finansal kurum olacaktır. Vergi IRS'e yatırılacaktır.

IRS'le anlaşma yapacak olan Yabancı Kuruluş'un yerine getirmesi gereken prosedürler nelerdir?

1. Hangi hesapların ABD kaynaklı hesap olduğuna dair bilgi edinmek,
2. ABD kaynaklı hesaplar için soruşturma (bağımsız denetim) ve due

diligence (Hazine tarafından belirlenecek kurallara göre) yaptırmak,

3. Yıllık bazda IRS'e hesap sahiplerinin adı, adresi, vergi numarası, hesap numarası, hesap bakiyesi, kümülatif borç ve alacak bilgileri, hesaba ve hesaptan yapılan ödeme ve kesintileri ilgili bilgileri vermek,
4. Stopaja tabi olan ABD kaynaklı ödemelerden gerektiğinde stopaj yapmak (stopaj yapma yükümlülüğünün ABD aracı kurumunca yapılması hakkında bir seçim yapılmadığı takdirde)

5. ABD kaynaklı hesaplarla ilgili Hazine/IRS tarafından istenebilecek ek bilgi taleplerini yerine getirmek,

6. Yabancı Kuruluş'un bulunduğu ülkedeki mevzuat bu bildirim yapılmasını önlüyorsa (Bankacılık sırları), Feragatname istenebilir veya feragatname alınamıyorsa, hesaplar kapatılabilir.

Yurtiçinde ve yurtdışında FATCA'ya ilişkin gerçekleştirdiğimiz toplantı ve görüşmeler sırasında bazı konuların finansal kuruluşlar tarafından yanlış yorumlanmakta olduğunu gördük.

Bu konulara örnek olarak şu başlıklar verilebilir:

“Bu yasa bizi kapsamayacak”

- FATCA; stopaja tabi ödemeler gerçekleştiren tüm Amerikan kuruluşlarını ve yasayı kabul etmiş, stopaja tabi ödemeler yapan ya da alan tüm yabancı finansal kuruluşlarını (ABD menşeli olsa dahi) kapsamaktadır. Buna ek olarak, bu yasa genişletilmiş bağlı grup kavramı olarak nitelendirilen, yasayı kabul etmiş yabancı finansal kuruluşlarla aynı grup içerisinde bulunan ve stopaja tabi ödemeler yapan ya da alan tüm kuruluşları kapsamaktadır.

“Hazırlık süreci ve uygulama kolay olacaktır”

- FATCA'nın mevcut kanuna göre daha uygulanabilir olduğu ve uyum aşamasının kısmen daha kolay geçeceği düşünülmektedir. Aslında FATCA çok daha kapsamlı, geniş ve bağlayıcı olup, hazırlık aşamasında daha disiplinli bir çalışma yapmayı ve daha çok çaba sarf etmeyi gerektirmektedir.

“Yalnızca Amerikan hesapları bulunan şirketler etkilenecektir”

- Stopaja uygulanabilir ödemeyi yapan ya da alan tüm şirketler etkilenecektir. Örneğin sadece TC vatandaşlarından oluşan bir müşteri portföyüne sahip yabancı finansal kuruluş olması halinde dahi, stopaj uygulanabilir ödemeler gerçekleştirilmesi durumunda bu ödemelerin Amerikan vatandaşı olmayan kişilere yapıldığını göstermek için ilgili yabancı finansal kuruluşun raporlama yapma zorunluluğu bulunacaktır.

“Amerikan Hükümeti geri adım atacak ve kuralları daha kolay uygulanabilir hale getirecektir”

- Sektör yorumları ve uzlaşma görüşmeleri vasıtasıyla ilgili yasadaki birtakım esneklikler sağlanması beklenebilir, ancak Hazine ve Amerikan Gelir İdaresi'nin bir şirketin uyum sürecini tamamıyla kolaylaştıracağı kadar geri adım atacağını beklemek de hata olur. Şirketler uyum gerekliliklerinin listelendiği kapsamlı bir plan yapmak mecburiyetindedir.

FATCA'ya uyumlu olmayı seçen ya da seçmeyi düşünen finansal kuruluşların cevap bulmaları gereken öncelikli sorular ise genel hatlarıyla şu şekildedir:

1) Amerikan vatandaşı olan müşterilerime ait hesapları ve şirket ortakları içerisinde Amerikan vatandaşı bulunan kurumsal müşterilerimi nasıl belirlemeliyim?

2) Hangi ürünlerim FATCA kapsamına girmektedir, FATCA düzenlemelerinin ürünlerim üzerinde etkisi ne olacak ve ürünlerimi müşterilerime sunarken bu kapsamda nasıl sınıflandırabilirim?

3) Müşterilerime FATCA konusunda nasıl destek sağlayabilirim?

4) FATCA ile getirilen stopaj yükümlülüğünün etkileri ne olacak ve bu yükümlülük için gerekli geliştirmeleri mevcut IT sistemi ile nasıl entegre edebilirim?

5) FATCA'ya uyum ile birlikte finansal kuruluşu etkileyecek olan riskler nelerdir, bu riskleri nasıl yönetebilirim? Yeterli etki analizlerine ve ölçüm kriterlerine sahip miyim?

6) FATCA'nın BT sistemleri, iş süreçleri ve kontrol ortamı üzerindeki etkileri ne olacak?

7) FATCA'ya uyum sürecinde gerekli iyileştirmeleri nasıl gerçekleştirebilirim, yeterli kaynağa sahip miyim ve nasıl bir maliyet ile karşılaşacağım?

Her ne kadar ilgili düzenlemeler son halini almamış olsa da mevcut düzenlemede IRS ile yapılacak anlaşmaların son tarihi olarak 30 Haziran 2013'ün belirlenmiş olması, 1 Temmuz 2013 itibarıyla uyumlu olmayı seçen finansal kuruluşların Amerikan vatandaşı olan müşterilerini tespit etme yükümlüklerinin başlayacak olması ve 1 Ocak 2014 itibarıyla uyumlu olmamayı seçen finansal kuruluşlar için stopaj uygulamasına geçilecek olması finansal kuruluşların yukarıda yer alan soruları geç kalmadan kendilerine sormaları ve cevaplarını bir an önce bulmaları gerektiğini ortaya koymaktadır.

Daha fazla bilgi için:

Begüm Kitiş

Vergi, Direktör

T: +90 216 681 90 47

E: bkitis@kpmg.com

Göktürk Tamay

Danışmanlık, Müdür Yardımcısı

T: +90 216 681 90 00

M: +90 533 581 94 78

E: gtamay@kpmg.com

Hakan Güzeloğlu

Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanun Tasarısı Ana Hatları ile Neler Getirecek?

Bu kanun çerçevesinde finansman şirketlerince bayi/stok finansmanı gerçekleştirilebilir mi?

Son dönemde basında tekrar gündeme gelen ve 2012 yılının ilk yarısında yasalaşması beklenen "Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanun Tasarısı" için geriye sayım devam etmekte.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK), Türkiye'de kurulu finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerini tek bir kanun altında toplamak ve kredi sisteminin etkin bir şekilde çalışması için hazırladığı "Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanun Tasarısı" 2009 yılının

Mayıs ayında TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'na gönderilmişti. Son olarak, Meclis arşivinde hükümsüz olarak yer almakta olan Kanun Tasarısı ile ilgili Başbakan tarafından 23 Mart 2012 tarihinde Meclis Başkanlığı'na gönderilen yazı ile Tasarı'nın yenilenmesi Bakanlar Kurulunca uygun görülmüştür.

Bu yazıda, Türkiye'de sektörün gelişimini amaçlayan kanun tasarısına vurgu yapılması, bu kanun ile getirilecek yeni uygulamaların neler olacağına dair bir özet sunulması ve özellikle finansman şirketleri için büyük anlam taşıyan "stock financing", bayi/stok finansmanı uygulamasının mümkün olup olmayacağına ilişkin değerlendirmelerimize yer verilmesi amaçlanmıştır.

Yeni Kanun neler getirecek?

Öncelikle, şunu belirtmek gerekir ki, TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'na gönderilmiş olan kanun tasarısından özellikle bu kanun kapsamındaki şirketlerin arzu etmiş olduğu (karşılıklar, leasing işleminde feshetme konu edilen sözleşmeler ile ilgili maddeler gibi) bazı önemli hususların çıkarıldığını hatırlatmak yerinde olacaktır.

Komisyonunda tekrar görüşülerek yasalaşması beklenen taslak kanun ile yürürlüğe girecek olan düzenlemelerden bazılarını ana hatları ile aşağıdaki şekilde özetleyebiliriz.

- Finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerinin kuruluş ve

faaliyetleri tek bir kanun çatısı altında düzenlenmekte ve şirketlerin sahip olmaları gereken asgari ödenmiş sermayeleri günün koşullarına uygun hale getirilmektedir.

- Şirketlerin etkin gözetim ve denetimleri için gerekli yasal altyapı tesis etmeyi öngören taslak kanun, şirketlerin işlemlerinden kaynaklanan alacaklarından doğmuş veya doğması beklenen zararlarını karşılamak amacıyla şirketlere karşılık ayırma zorunluluğu getirmektedir. Söz konusu taslak kanunun genel gerekçesinde ayrılan karşılıkların kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınabileceği ifadesine yer verilmiştir. Buna karşın kanun tasarısında söz konusu karşılıkların tamamının, ayrıldıkları yılda kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak kabul edileceğine ilişkin bir hüküm bulunmamaktadır.

- Kanun tasarısına göre, leasing şirketlerinin üst düzey yöneticileri için mesleki tecrübe şartı aranacaktır. Tüzel kişiliği haiz ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşu olan Finansal Kiralama Şirketleri Birliği, Faktoring Şirketleri Birliği ve Finansman Şirketleri Birliği kurulacak ve bu birliklere üye olma zorunluluğu getirilecektir.

- Faktoring Şirketleri Birliği'ne bağlı olarak fatura merkezi kayıt sistemi kurulması ve bu sayede faktoring işlemi faturalarının sisteme kaydedilerek mükerrer kullanımın önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

- Tasarıyla, finansal kiralama işleminin tanımı uluslararası standartlarla uyumlu hale getirilerek operasyonel kiralama, alt kiralama, yazılımların kiralanması, "sell and lease back" (sat-geri kiralama) gibi konularda uygulamanın önünü açacak hükümler getirilmektedir.

- Tasarıda yer alan diğer bir konu da, finansal kiralamaya konu taşınır ya da taşınmaz ile birlikte yatırımın bütünleyici parçası veya eklentisi haline gelen malların, ilgili finansal kiralama sözleşmesinin konusu olabilmesine yönelik düzenlemelerdir.

- Kanun Tasarısı ile leasing işlemlerine getirilen diğer bir yenilik de sözleşmede hüküm bulunmak kaydıyla, sözleşme konusu mal henüz imal edilmemiş veya kiracıya teslim edilmemiş olsa dahi,

sözleşme tarihinden başlamak üzere kira bedelleri tahsiline imkân tanınmasıdır.

Finansman Şirketleri bayi/stok finansmanı yapabilir mi?

Şu an yürürlükte olan BDDK'nın yayımlanmış olduğu "Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketlerinin Kuruluş ve Faaliyet Esasları Hakkında Yönetmelik" in "Finansman şirketlerinin genel sözleşme zorunluluğu" başlıklı 20. Maddesinde; "...finansman şirketlerinin kredilendirecekleri mal ve hizmetleri temin eden satıcılarla önceden genel bir sözleşme yaptıkları ve bu şirketlerce açılan kredilerin ise genel sözleşmedeki esaslara göre tüketicinin nam ve hesabına mal veya hizmetin teslim ve temini ile birlikte, doğrudan satıcıya ödeneceği" ifadesi yer almaktadır.

Buradaki "genel sözleşmedeki esaslara göre tüketicinin nam ve hesabına" ifadesi ile yönetmelikteki tüketici tanımına referans verilmekte, dolayısıyla tam örtüşmese de Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanun'a atıf yapılmaktadır.

Hali hazırdaki mevzuata göre finansman şirketleri kullandıkları kredileri mal ve hizmeti satın alan tüketicinin nam ve hesabına mal ve hizmetin teslim ve temini ile doğrudan satıcıya ödemektedir. Finansman şirketlerinin bu işleyiş ve dışına çıkarak kullandıkları krediyi mal ve hizmet satışı olmaksızın bu malları satan bayilere kullandırmaları mümkün değildir.

Oysa Kanun Tasarısı'nın 39. maddesi ile sözleşme tanımından "Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketlerinin Kuruluş ve Faaliyet Esasları Hakkında Yönetmelik" in 20. Maddesinde yer alan "tüketici" ifadesinin çıkarıldığı görülmektedir. Tanımdaki tüketici ifadesinin çıkarılmış olması finansman şirketlerinin bayilere stok/bayi finansman kredisi kullandırmasının mümkün olacağı şeklinde yorumlanabilecektir.

Dolayısıyla, mal ve hizmet satan bayilere bugüne kadar tüketici olmadıkları için kullandırılmayan krediler, kanunun yasallaşması ile bayilere kullandırılmaya başlanacaktır.

Özellikle otomotiv ve diğer tüketim malları satan bayiler için önemli bir finansman alternatifi getirecek olan bu düzenleme sayesinde bayiler henüz tüketiciye satış işlemini gerçekleştirmedikleri mallar için finansman şirketlerinden kredi kullanabilecek duruma gelecektir.

Kanun tasarısının yasallaşması halinde finansman şirketlerince kullanılacak kredi işlemlerinde de "stock financing" uygulamaları sayesinde artış görüleceğini tahmin etmek yerinde olacaktır.

Sonuç olarak kanun tasarısı rekabetçi bir dünyada alternatif bir finansman kaynağı sağlama işlevi gören finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerinin mevcut yapılarının iyileştirilmesine yönelik birçok değişiklik içermektedir. Bunların en önemlilerinden biri de finansman şirketlerinin bayi/stok finansmanı uygulamasını gerçekleştirecek olmasıdır.

“Umarız, leasing, faktoring ve finansman şirketleri için büyük anlam taşıyan bu kanun tasarısının 2012 yılında Meclis Komisyonu'nda görüşülerek yasallaşması mümkün olacaktır.”

Daha fazla bilgi için:

Hakan Güzeloğlu

Vergi, Direktör

T: +90 216 681 90 00

M: +90 530 387 61 53

E: hguzeloglu@kpmg.com

UFRS 4 - Sigorta Sözleşmelerine Genel Bir Bakış

Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (International Accounting Standards Board – “IASB”) tarafından günümüzde yürütülen çalışmalardan biri de sigorta sözleşmelerine ilişkin UFRS 4 - Sigorta Sözleşmeleri Standardı'nın güncellenmesi çalışmasıdır. Mevcut UFRS 4 – Sigorta Sözleşmeleri Standardı 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren uygulanmakta olup ikinci aşamanın tamamlanmasına kadar olan dönemde uygulanacaktır.

Zeliha Güler

Cihan Doğrayan

UFRS 4, sigorta sözleşmelerinin (reasürans sözleşmeleri dahil) muhasebeleştirilmesine yönelik hükümler içerir. Standart, işletmenin bir sigorta şirketi olup olmadığına ve sözleşmenin hukuki açıdan sigorta sözleşmesi niteliğinde bulunup bulunmadığına bakılmaksızın bu tür sözleşmelerin tamamı için geçerlidir.

Bu standart, sigorta sözleşmelerinin sunumuna ilişkin hükümler ve anılan sözleşmelere ilişkin olarak yapılması gereken açıklamaları da içermektedir. Sigorta sözleşmesi, bir tarafın (sigortacı) gelecekteki kesin olmayan bir olayın (sigorta konusu olay) sigortalıyı olumsuz bir şekilde etkilemesi halinde sigortalıya tazminat ödemeyi kabul ederek, diğer tarafın (sigortalı) önemli bir riskini üstlendiği sözleşmelerdir.

Sigorta riski, piyasa fiyatlarındaki veya faiz oranlarındaki değişim riski gibi finansal riskleri kapsamaz.

UFRS 4 standardının ilk aşaması, standartlarda sigorta sözleşmeleri ile ilgili mevcut olan boşluğu doldurmak üzere kısa vadeli bir önlem olarak yayımlanmıştır.

UFRS 4'ün yayımlanmasından önce sigorta işlemlerini özel olarak düzenleyen belirli bir standart bulunmamakta ve bu tür sözleşmeler diğer standartlardaki

genel hükümler ile "Finansal Tabloların Hazırlanması ve Sunumuna İlişkin Kavramsal Çerçeve"de yer alan varlık, borç, gelir ve gider kavramlarına ilişkin tanımlar ve muhasebeleştirme kriterleri ile ölçüm ilkelerine göre muhasebeleştirmekteydi. Anılan husus, birçok işletme açısından sigorta sözleşmelerinin muhasebeleştirilmesinde önemli farklılıklara neden olmaktadır.

UFRS 4, genel itibarıyla, sigorta sözleşmelerinin işletmenin önceki muhasebe politikaları ile uyumlu olarak muhasebeleştirilmesine izin vermektedir. Bununla birlikte Standart, sigorta sözleşmelerinin muhasebeleştirilmesinde bazı sınırlı iyileştirmeler de getirmiştir:

- Afet poliçesi karşılıklarına ve denkleştirme karşılıklarına izin verilmemektedir. Standartta göre bu karşılıklar borç kabul edilmemektedir.
- Sigorta borçları her raporlama döneminin sonunda uygunluk/tutar testine tabi tutulur. Borç tutar (uygunluk) testi, gelecekteki nakit akışlarının cari dönemdeki tahminine dayandırılır. Tespit edilen herhangi bir farklılık, doğrudan kâr veya zararda muhasebeleştirilir.

Ayrıca, reasürans varlıkları da değer düşüklüğü açısından test edilir.

- Sigorta borçları, ilgili reasürans varlıkları ile mahsup edilmeden sunulur.
- İsteğe bağlı katılım özelliği (kâra iştirak ya da katılım özelliği bulunan sözleşmeler

açısından), borç ya da özkaynak olarak raporlanmalıdır (ya da borç ve özkaynak unsurlarına ayrılmalıdır). Anılan özellik, borçlardan ve özkaynaktan ayrı olarak raporlanmayabilir.

IASB ve Amerikan Finansal Muhasebe Standartları Kurulu (Financial Accounting Standards Board – "FASB") sigorta sözleşmeleri standardına ilişkin 2008 yılından itibaren ortak bir proje yürütmektedir. 30 Temmuz 2010 tarihinde IASB tarafından IFRS 4–Sigorta Sözleşmeleri-Aşama II taslak düzenleme yayımlanmıştır. Bu taslak standarda ilişkin yorumlar ve FASB'nin yorumları dikkate alınarak, standardın son halinin yayımından önce, taslak olarak standardın 2012 ortasında, son halinin ise 2013 yılında yayımlanması beklenmektedir.

Yayımlanan taslak düzenleme, sigorta sözleşmelerinin değerlemesi ve gösterimine ilişkin önemli değişiklikler içeriyor. Henüz standardın son hali yayımlanmakla birlikte, uygulamaya 2015 yılında geçilmesi planlanmaktadır. Sigorta şirketlerinin aktif yapısının önemli bir bölümünü oluşturan finansal varlıklara ilişkin UFRS 9 standardı da 1 Ocak 2015 yılında uygulanmaya başlanacaktır. Sonuç olarak sigorta şirketlerinin 1 Ocak 2015 tarihinde eş zamanlı olarak UFRS 4 ve UFRS 9'u uygulamaları beklenmektedir.

Sigorta sözleşmelerine ilişkin düzenlemeler de finansal varlıkların UFRS 9 standardı kapsamında değerlendirileceği varsayımıyla hazırlanmaktadır.

Taslak düzenleme ile beraber amaçlanan sigorta sözleşmelerinden beklenen tahmini nakit akımların ve belirsizlik ve risklerin bir arada sunulduğu bir model oluşturmaktır. Bu modelde sigorta sözleşmelerinin ölçümünde 4 temel blok yer almaktadır (FASB taslağında yer alan modelde risk ve kalıntı marjları tek bir blok altındadır).

- 1- Sigorta sözleşmelerinden kaynaklanan nakit akımların oluşturulması
- 2- Nakit akımların reeskont işlemine tabi tutulması
- 3- Risk marjı (risk margin)
- 4- Kalıntı marj (residual margin)

Modelin ilk aşamasında şirketler her raporlama dönemi sonunda sigorta sözleşmelerinden kaynaklanan nakit akımlarını oluşturmak zorundadır. İkinci olarak bu nakit akımlarının, sigorta yükümlülüklerinin durasyonuna ve para birimine uygun olan reeskont oranı ile bugünkü değeri hesaplanır.

Modelin üçüncü bölümünü oluşturan risk marjı şirketlerin gerçekleşen nakit akışlarının tahminleri aşma riskine karşı oluşturdukları marjdir. Taslak düzenlemede risk marjı belirlenmesine ilişkin olarak şirketlere üç yöntemden birini seçme hakkı verilmiştir. Risk marjı taslak standarda ilişkin olarak gelen yorumlarda eleştirilmektedir. Bu hesaplamalar sonucunda nakit girişlerin, nakit çıkışları ve risk marjı arasında

oluşan pozitif farklılıklar dördüncü blokta kalıntı marj olarak finansal tablolara yansıtılacaktır. Farkın negatif olması durumunda tutar kâr zarar hesaplarına yansıtılacaktır. Yani, poliçe yazımında pozitif olarak beklenen gelirler ertelenecek, beklenen zararlar ise ilk günden zarar olarak yazılacaktır.

IASB, yeni modelinde, bir mali dönem içerisinde gelir ve giderleri birbirine denkleştirme amaçlı geleneksel erteleme ve denkleştirme (deferral and matching) yaklaşımı yerine gerçek değer esasına dayalı aktif ve pasifler yaklaşımını benimsemiştir. Erteleme-denkleştirme yaklaşımında gelir tablosuna önem verilirken masraflar gelecekteki gelirlerle denkleştirmek için ertelenirken, kâr sözleşme süresi üzerinden oluşmaktadır.

**Örnek:
(Bin TL)**

Net kazanılmış primler	570
Gerçekleşmiş hasarlar	(335)
Ertelenmiş istihsal maliyetlerindeki değişim	75
Yönetim giderleri	(80)
Kâr/(Zarar) – Teknik işler	230
Yatırım ve finansal faaliyetler	145
Diğer yönetim giderleri	(40)
Net Kâr/(Zarar)	335

Aktif pasif yaklaşımı bilançoya önem verirken, kâr veya zarar aktiflerin ve pasiflerin değerindeki değişikliklerden oluşur. Belirsizlik ve risklere ilişkin karşılıklar sigorta sözleşmenin başlangıcında tahakkuk ettirilir ve varsayımlar her yıl güncellenir.

Örnek:
Yeni İşler -
Yeni Sigortalılar
(Bin TL)

Beklenen primlerin bugünkü değeri	685
Beklenen hasarların bugünkü değeri	(350)
Belirsizlik ve riskler karşılığı	(90)
Beklenen yönetim giderlerinin bugünkü değeri	(65)
İstihsal maliyetleri	(70)
Kâr / (Zarar) - Yeni işler	110

Örnek:
Önceki yıllara
ilişkin işler
(Bin TL)

Varsayım/tahminlerdeki değişiklikler	(85)
Serbest kalan risk	20
Belirsizlik ve risklere ilişkin ayarlamalardaki değişiklikler	50
Kâr / (Zarar) - Sigorta işleri	(15)

Örnek:
Yatırım ve finansal
faaliyetler (Bin TL)

İskonto edilmiş karşılıkların serbest bırakılması	70
İskonto oranındaki değişikliğin etkisi	(65)
Yatırım gelirleri	90
Kâr / (Zarar) - Yatırım ve finansal faaliyetler	95
Net Kâr / (Zarar)	190

Taslak düzenleme sigorta sözleşmelerinin muhasebeleştirilmesine ilişkin yepyeni kavramlar getirmekle birlikte, taslağa ilişkin önemli eleştiriler bulunmaktadır. Taslak düzenlemeye ilişkin olarak yapılan en önemli eleştiri, şirket net sonuçlarının sürekli dalgalanmasına sebep olacağıdır.

Örneğin nakit akımların bugünkü değerine indirgenmesinde kullanılacak olan oranın her raporlama döneminde piyasadaki faiz oranlarındaki değişime paralel olarak güncellenmesi, Şirket'in net sonuçlarını önemli ölçüde etkileyecektir. Şirketlerin modellemelerinde yer alan diğer varsayımlarda yapılacak değişiklikler de mali tablolara yansıtacak ve dönemler arasında önemli farklılıklara sebep olacaktır. Sigorta şirketlerinin bu dalgalanmaları en düşük seviyede tutmak amacıyla finansal varlıklarını da gerçeğe uygun değerleri ile finansal tablolarına yansıtması beklenmektedir.

Standart finansal yükümlülüklerin muhasebeleştirilmesine ilişkin yepyeni kavramlar getirmesi ile beraber, bu değişimler şirketlerin finansal tablolarının sunumuna da yansıtacaktır. Yukarıda bahsedilen tüm değişimlerin etkileri finansal tablo dipnotlarında detaylı olarak finansal tablo okuyucuları ile paylaşılmalıdır.

Taslak düzenlemeye ilişkin önemli görüş ayrılıklarından biri de risk marjı kavramıdır. IASB risk marjının modelde yer alması gerektiğini savunurken FASB bu kavramın yer almaması gerektiği görüşündedir.

Risk marjı kavramına ilişkin olarak yapılan bir diğer eleştiri de bu kavramın standartta olması gerektiği, fakat hesaplamının taslak düzenlemede yapıldığı gibi sınırlandırılmaması gerektiğidir. İkinci taslak düzenlemede ve standardın son halinde risk marjına ilişkin nasıl bir düzenleme yapılacağı, üretim maliyetlerinin ertelenmesi, kalıntı marjın sabitlenmesi gibi önemli konular belirsizliğini korumaktadır.

Sigorta şirketlerini önümüzdeki yıllarda önemli değişiklikler bekliyor: UFRS 4, UFRS 9 ve sermaye yeterliliği (Solvency II). Bu uygulamaların ülkemizde de Avrupa uygulamalarına paralel olarak hayata geçmesi

beklenmektedir. Türkiye'de sigorta şirketlerinin de bu değişikliklere kendilerini gerekli sistemlerin oluşturulması, bilgi işlem altyapısının sağlanması ve nitelikli insan kaynağının oluşturulması konularında hazırlamaları gerekmektedir. KPMG Türkiye olarak şirketlerin bu geçiş süresinde gereken desteği vermeye hazırız.

Daha fazla bilgi için:

Cihan Doğrayan
Denetim, Müdür
T: +90 216 681 90 67
M:+90 533 599 31 24
E: cdograyan@kpmg.com

Zeliha Güler
Denetim, Müdür
T: +90 216 681 91 53
M:+90 533 597 09 85
E: zguler@kpmg.com

Özellikle yurtdışında performansa dayalı ödemelerin banka yöneticilerini daha fazla risk almaya yönlendirmesi ve bunun sonucunda bankaların finansal yapılarının bozulması, yeni getirilen düzenlemelerin önemini bir kez daha gözler önüne sermektedir.

1 Ocak 2012 tarihinden itibaren bankaların ücret politikalarında aşağıdaki kriterlere uyum sağlamaları gerekmektedir:

- Bankanın uzun vadeli hedefleri ve risk yönetim yapıları ile uyumlu, aşırı risk alımını önleyici ücretlendirme politikasını oluşturması ve Yönetim Kurulu tarafından yılda en az bir kez gözden geçirilmesi,
- Ücretlendirme uygulamalarının izlenmesi ve denetlenmesi amacıyla ücretlendirme komitesinin kurulması,
- Yönetim kurulu, yönetim kurulu üyeleri, üst düzey yöneticiler ile yetkili personele verilecek ücretlerin kâr ya da gelir gibi kısa vadeli performans sonuçlarına bağlanmaması,
- Performansa dayalı ödemelerin alınan risklerin vadesi dikkate alınarak yapılması (hak edilen primin tamamının kısa vadede değil, daha uzun vadeye yayılarak ödenmesi),
- Teşvik ödemelerinin yapılması durumunda objektif kriterlere bağlanması,
- Performans ve ödüllendirme kriterlerinin üst düzey yönetim tarafından belirlenmesi ve çalışanlara iletilmesi,
- Performans ve ödüllendirme kriterlerinin düzenli olarak gözden geçirilmesi,
- Faaliyetleri sonucu bankanın mali yapısının bozulmasına veya çalışmalarının tehlikeye düşmesine yol açan çalışanların performansa dayalı ödemelerinin iptal edilmesi de dahil, ödemeleriyle ilgili yaptırımların belirlenmesi,
- Performansa dayalı yapılan ödemelerde dikkate alınan kriterler,

yapılan ödemelerin şekli ve ortalama miktarlarına ilişkin bilgilerin bankaların yıllık faaliyet raporlarında sunulması.

Belirlenen kriterlerden en dikkat çeken, sağlanan faydaların kısa vadeli performans ile ilişkilendirilmemesi ve hak edilen faydaların uzun vadeye yayılarak ödenmesidir. Böylece üst düzey yöneticiler ile diğer çalışanların, kısa vadeli kazançlar için fazla risk almasının önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

Üst düzey yöneticilere ve çalışanlara sağlanan faydaların Türkiye Muhasebe Standartları ("TMS") 19 ve TMS 37 kapsamında borç ve gider olarak finansal tablolara yansıtılması gerekmektedir. Hak edilen primin 12 aydan daha uzun sürede ödenecek olan kısmı uzun vadeli olarak muhasebeleştirilip iskontoya tabi tutulmalıdır. Bankaların faaliyet raporlarında, Bankaların Kurumsal Yönetim İlkelerine İlişkin Yönetmelik İlke 6'ya göre performansa dayalı yapılan ödemelerde dikkate alınan kriterler, yapılan ödemelerin şekli ve ortalama miktarları açıklanmalıdır. Ayrıca üst düzey yöneticilere sağlanan faydaların TMS 24 kapsamında finansal tablo dipnotlarında "Çalışanlara sağlanan kısa vadeli faydalar, işten ayrılma sonrası sağlanan faydalar, diğer uzun vadeli faydalar, işten çıkarma nedeniyle sağlanan faydalar ve hisse bazlı ödemeler" kategorileri altında açıklanması gerekmektedir.

Türkiye'de henüz yaygın olarak uygulanmasa da hisse bazlı ödemelerin ilerleyen dönemlerde bankaların gündemine girmesi beklenmektedir. Hisse bazlı ödemelerin muhasebeleştirilmesi ve finansal tablo dipnotlarında açıklanması TFRS 2'de ele alınmıştır. Çalışanlara sağlanan faydaların, öz kaynaktan karşılanan hisse bazlı ödeme işlemleri yoluyla verilmesi durumunda "öz kaynaklarda", nakit olarak ödenen hisse bazlı ödeme işlemleri yoluyla verilmesi durumunda ise "borçlarda" muhasebeleştirilmesi gerekmektedir. Bu faydalar, çalışanların hizmetleri ve performansları karşılığında sağlanacağından, ilgili muhasebe döneminde gelir tablosunda giderleştirilmelidir.

Hisse senetleri, hisse senedi opsiyonları veya diğer öz kaynağa dayalı finansal araçlar çalışanlara, genellikle nakit maaşları ve sağlanan diğer faydalara ek olarak ücret paketlerinin bir unsuru olarak verilmektedir.

Genelde, çalışanın ücret paketinin belirli bir unsuru karşılığında kendisinden alınan hizmetleri doğrudan ölçebilmek mümkün değildir. Ayrıca, hisse senedi ve hisse senedi opsiyonları bazen, esas ücretin bir unsuru olmaktan çok, ikramiye sözleşmesinin bir parçası olarak verilmektedir. Örneğin; bankanın hizmette kalmaları için çalışanlarını teşvik etmesi veya banka performansının geliştirilmesine yönelik emeklerini ödüllendirmesinde olduğu gibi.

Çalışanlarına, diğer ücretlerin yanı sıra hisse senedi ve hisse senedi opsiyonu da vermekte olan bir banka, ek faydalar kazanmak için ilave ücret ödüyor demektir. Alınan hizmetlerin gerçeğe uygun değerlerinin ölçülmesindeki zorluk nedeniyle, banka, söz konusu çalışma hizmetinin gerçeğe uygun değerini, öz kaynağa dayalı finansal araçların gerçeğe uygun değerlerini referans almak suretiyle ölçmelidir.

2012 yılında Kurumsal Yönetim İlkelerindeki değişiklikler ile birlikte bankaların çalışanlarına sağladığı faydaların ve bunların muhasebeleştirilmesinin dikkate irdelenmesi gerekmektedir. İdari para cezası ve yaptırımlar ile karşılaşmamak için bankaların, ücretlendirme politikalarını gözden geçirmeleri ve çalışanlara sağlanan faydaların muhasebeleştirilmesinde özenli davranmaları bir zorunluluk olmuştur.

Daha fazla bilgi için:

Sunay Sökmen
Denetim, Müdür
T: +90 216 681 90 00
M:+90 533 583 92 00
E: ssokmen@kpmg.com

KPMG Yayınları

Yayınlar için KPMG Türkiye Markets bölümü ile tr-fmmarkets@kpmg.com adresinden iletişime geçebilirsiniz.

FATCA: Finansal Sektörde Artan Uyum Gereksinimi

Finansal kuruluşların, FATCA ile birlikte gelen gerekliliklerin etkileri, değişen kuralları olduğu bir ortamda değerlendirilmeleri gerekmektedir. Bu nedenle yasa tasarıları kapsamında yapılması gereken hazırlıkların ve yerine getirilmesi gereken şartların iyi bilinmesi kritik önem taşımaktadır. FATCA uyum sürecini etkin bir şekilde yönetmek için bu şekilde mümkün olacaktır. KPMG, FATCA konusundaki uzmanları ile size bu süreçte hazırlanma ve uyum gereksinimi konusundaki güçlükleri aşmanızda yardım etmek için en doğru tercih olacaktır.

Bankacılıkta Yeni Gelişim Alanı: Mevzuata Uyum

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun (BDDK) yaptığı denetimler sonucunda bankaların en çok hangi alanlarda sorunlar yaşadığı, ceza aldıkları konu başlıkları ve bankaların gelişim alanları ile ilgili bilgilendirme broşürü hazırlanmıştır.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK), 2010 yılı faaliyetleri kapsamında 54 adet toplantı yapıp, 530 adet karar aldı ve gerçekleştirildiği denetimler sonucunda, mevzuat, mali analiz, itibar ve piyaset, risk değerlendirme ve diğer konularda 504 adet rapor düzenledi.

BDDK kararlarının konularına göre dağılımına bakıldığında, yaptırım uygulanmasına ilişkin kararlar %39,6 ile ilk sırada, zım işlemlerine ilişkin kararlar %22,9 ile ikinci sırada, düzenlemeye ilişkin kararlar ise %14,2 ile üçüncü sırada yer aldı. Çeşitli mevzuatta sürekli yapılan değişiklikler, gerekse BDDK denetimlerinin artması yaptırım uygulanmasına ilişkin kararların artmasına yol açtı.

Peki BDDK denetimlerinde en çok hangi alanlarda sorunlarla karşılaşıldığı, en çok cezaların hangi konu başlıklarına verildiği ve Bankacılıkta yeni gelişim alanlarını biliyor musunuz?

Bankalarda Kurumsal Yönetim İhtisarı	Tek Düzen Hesap Planı
<ul style="list-style-type: none"> Bankacılıkta kurumsal yönetim ile ilgili ihtisarı kurumsal yönetim ihtisarı ile uyumlu mu? Bankacılıkta yetki ve sorumluluklar açıkça belli mi? Bankacılıkta görev politikaları ve performans sistemi, kurumsal yönetim ihtisarı ile uyumlu mu? Üst düzey yöneticilerin sağlığını destekleyen ve diğer muhtemel riskleri, mevzuata uygun açıklıyor mu? 	<ul style="list-style-type: none"> Kurumsal hesaplar ile diğer hesap planı ile uyumlu mu? Diğer hesap planlarını kullanıyor musunuz? Üst düzey yöneticilerin sağlığını destekleyen ve diğer muhtemel riskleri, mevzuata uygun açıklıyor mu?

Destek Hizmetlerine İlişkin Yönetmelik

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) tarafından 5 Kasım 2011 tarihinde yayımlanan Bankaların Destek Hizmeti Almalarına İlişkin Yönetmelik ardından destek hizmeti alan bankaların uyumları gereken yükümlülükler ile ilgili yayınlar hazırlanmıştır.

Peki, bankaların ve destek hizmeti kuruluşlarının uyumla yükümlü oldukları hükümlerin neler olduğunu biliyor musunuz?

- Destek Hizmetlerinin Tanımlanması ve Sınıflandırılması**
- Bankaların tarafından temin edilen destek hizmetleri, "Yönetmelik kapsamında tanımlanan destek hizmetleri" olarak kabul edilir mi?
  - Bankaların destek hizmetleri "Yönetmelik" ile tanımlanan destek hizmetleri ile uyumlu mu?
- Destek Hizmeti Alan İçin Önkoşullar**
- Bankaların destek hizmeti almaya ilişkin temin edeceği ve bu koşulların etkinliği hakkında soruşturmaları mevzuatı mı?
  - Bankaların destek hizmeti almaya ilişkin temin edeceği ve bu koşulların etkinliği hakkında soruşturmaları mevzuatı mı?
  - Bankaların destek hizmeti almaya ilişkin temin edeceği ve bu koşulların etkinliği hakkında soruşturmaları mevzuatı mı?
  - Bankaların destek hizmeti almaya ilişkin temin edeceği ve bu koşulların etkinliği hakkında soruşturmaları mevzuatı mı?

Frontiers in Finance: Forging Forward Financial Services in 2012

Finansal hizmetler sektörünün gündemindeki konulara ışık tutan görüşleri ve analizleri aktaran Frontiers in Finance dergisinin yeni sayısında düzenlemelerle ilgili gelişmelere birçok farklı açıdan yaklaşan makalelere yer verilmiştir.

KPMG Türkiye Finansal Hizmetler

Murat Alsan

Finans sektörümüz son yıllarda gösterdiği istikrarlı büyüme ve son dönemde yaşanan finansal krizin yansımalarına rağmen güçlü duruşu ile Türk ekonomisinin önemli yapıtaşlarından birini oluşturmaktadır.

KPMG Türkiye finans sektöründe lider pozisyonu ile bankalar, sigorta, faktoring, finansal kiralama, yatırım ve fon yönetim

şirketlerine denetim, vergi ve danışmanlık hizmeti sağlamakta, finansal hizmetler ekibinde yer alan uzman profesyonelleri ile müşterilerimize KPMG'nin sektördeki deneyim ve bilgi birikimini sunmaktadır.

Daha fazla bilgi için:

Murat Alsan

Denetim Bölümü Başkanı,
Şirket Ortağı, Finansal Hizmetler
Sektör Lideri

T: +90 216 681 90 02

M: +90 533 276 21 69

E: malsan@kpmg.com